

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Instruks 13

Miljø- og klimavenligt græs

**Instruks for gennemførsel af kontrolbesøg hos
ansøgere med miljø- og klimavenligt græs 2025**

Maj 2025, version 1

Dokumentinfo:

Dokumenttype:	Instruks, kontrolinstruks
Klassifikation:	Arbejdsbrug
Dataejер:	HENVOR
Forfatter:	CASTHR
Godkender(e):	KAKJ
Ikrafttrædelsesdato:	23-05-2025
Dato for næste revision:	20-03-2026

Revisionshistorik:

Dato	Noter	Forfatter(e)	Godkendelse
1-04-2025	Instruks i høring ved ordningsgrupper	CASTHR	KAKJ
20-05-2025	Instruks til godkendelse ved Team Kontrol og Support	CASTHR	KAKJ
22-05-2025	Instruks godkendt ved Team Kontrol og Support	CASTHR	KAKJ

Redaktion: Landbrugsstyrelsen

Tekst: Team Kontrol & Support, Regional Kontrol

Foto: Team Kontrol & Support, Regional Kontrol

ISBN: 978-87-85306-86-9

Workzone nr.: 25-13-000003

Indhold

1.	NYT SIDEN 2024	5
2.	INDLEDNING	5
3.	MANGLER I ANSØGNINGEN	5
3.1	Rådighed	5
3.2	Svig og omgåelse	5
3.3	Mindste areal for marker til miljø- og klimavenligt græs	5
4.	IKKE-TILSKUDSBERETTIGEDE AREALER	5
5.	TILSKUDSBERETTIGET AREAL	6
5.1	Tilskudsberettiget græsafgrøde	6
5.2	Aktivitetskrav	7
6.	FORBUD	7
6.1	Forbud mod jordbearbejdning	7
6.2	Forbud mod nedvisning	7
6.3	Solceller	7
7.	SAMMENHÆNG TIL ANDRE ORDNINGER	8
7.1	Småbiotoper	8
8.	RETSGRUNDLAG	9
8.1	EU-regler	9
8.2	Danske regler	9
	BILAG 1 – AFGRØDEKODER I	10
	BILAG 2 – AFGRØDEKODER II	11

1. Nyt siden 2024

Intet nyt siden 2024

2. Indledning

Kontrolårsag £

Miljø- og klimavenligt græs er en etårig bio-ordning, hvis formål er at øge kulstofopbygningen i jorden, forbedre jordens frugtbarhed og øge biodiversiteten i jordbundsfaunaen i Danmark. Det sker ved, at udsætte omlægningen af græsmarken.

Ansøger kan få tilskud til miljø- og klimavenligt græs, hvis der samme år er søgt grundbetaling til marken, og marken er berettiget til grundbetaling, se tabel 13.1.

Bio-ordningen kontrolleres i den satellitbaserede kontrol. Der kan dog forekomme enkelte rekvirerede kontroller. Det vil fremgå af kontrolgrundlaget hvad der skal kontrolleres.

3. Mangler i ansøgningen

3.1 Rådighed

Som udgangspunkt bliver rådighed kontrolleret administrativt. Du skal kontrollere for rådighed, hvis det fremgår af kontrolgrundlaget, eller hvis der opstår tvivl om rådigheden i forbindelse med kontrollen. Se Instruks 2 kapitel 7.

3.2 Svig og omgåelse

I forbindelse med kontrolbesøg kan du støde på ting, der tyder på, at en ansøger bevidst forsøger at få udbetalt tilskud, ansøger ikke er berettiget til.

Det er vigtigt at registrere mistanke om svig, så der kan følges op på mistanken ved en særskilt undersøgelse. Læs mere om svig og omgåelse i Instruks 1 afsnit 2.10.

Du må ikke oplyse ansøger om, at der er mistanke om svig.

3.3 Mindste areal for marker til miljø- og klimavenligt græs

Et landbrugsareal skal som hovedregel være mindst 0,01 ha for at være tilskudsberettiget til miljø- og klimavenligt græs. Se nærmere vedrørende kontrol af mindste arealer i Instruks 2 kapitel 5.

4. Ikke-tilskudsberettigede arealer

Der er en række elementer og arealer, der ikke lever op til definitionerne af tilskudsberettigede arealer. De er derved ikke berettigede til grundbetaling eller bio-ordninger.

Konstaterer du følgende, kan der være tale om ikke-tilskudsberettigede arealer afhængigt af de nærmere omstændigheder:

- Menneskeskabte konstruktioner
- Arealer anvendt til anden aktivitet end landbrug, herunder opbevaring
- Ikke-tilskudsberettigede afgrøder og manglende plantedække
- Arealer under vand eller med vandforekomster
- Træer og skov
- Naturarealer uden landbrugsaktivitet
- Eksproprierede arealer

Listen er ikke udtømmende, og der kan være undtagelser. Læs mere i Instruks 2 kapitel 3 for en uddybende beskrivelse samt om kontrol af ikke-tilskudsberettigede arealer.

5. Tilskudsberettiget areal

5.1 Tilskudsberettiget græsafrøde

Marken skal være indberettet i Fællesskemaet og udlagt med en tilskudsberettiget afgrødekode for græs i omdrift eller permanent græs (se Bilag 1).

Hvis der ikke er en tilskudsberettiget græsafrøde på marken, skal du oprette følgende observation i IMK:

- Ikke godkendt afgrøde (19.1.1)

Det er ikke muligt at få tilskud til miljø- og klimavenligt græs på arealer, der i IMK er registreret som ikke-produktive arealer, det vil sige slåningsbrak, blomsterbrak, bestøverbrak, markbræmmer, 3-meters bræmmer, småbiotoper, markkrat, GLM-søer, GLM-fortidsminder samt deres tilhørende bræmmer.

Tabel 13.1: Oversigt med fradragsarealer for grundbetaling, ø-støtte og bio-ordningerne. Et "Ja" betyder, at arealet kan få tilskud under ordningen. Et "Nej" betyder, at arealet automatisk fratrækkes markens areal i Fællesskemaet, hvis arealet og marken overlapper i IMK.

Areal	Ordning						
	Grundbetaling	Ø-støtte	Økologisk arealstøtte	Miljø- og klimavenligt græs	Variert planteproduktion	Biodiversitet & bæredygtighed	Tilskud til stivelseskartofler
GB-fradrag	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
§ 3	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
3-metersbræmmer (GLM 4)	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
GLM-søer	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
GLM-fortidsminder	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Markkrat (GLM 10 og grundbetaling)	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Småbiotoper (GLM 10)	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Småbiotoper (Grundbetaling)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Bio-ordningen biodiversitet og bæredygtighed	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Arealer udenfor korttemaet "Miljø- og klimavenligt græs"	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja

Det tilskudsberettigede areal er beregnet i Fællesskemaet ud fra ansøgers oplysninger og vil fremgå af kontrolgrundlaget. Kontrollen af det tilskudsberettigede areal indebærer, at se efter, om der er andre ikke-tilskudsberettigede arealer på marken end dem, der på forhånd er indtegnet i IMK. Vær dog opmærksom på, at sådanne arealer normalt fortsat vil være tilskudsberettigede til grundbetaling.

5.2 Aktivitetskrav

Aktivitetskravet for marker ansøgt under bio-ordningen miljø- og klimavenligt græs følger grundbetalingen og kontrolleres i den satellitbaserede kontrol. Det betyder, at marker ansøgt under ordningen skal opfylde aktivitetskravet på grundbetaling senest 25. oktober. Det vil sige, at græsset skal være slået eller afgræsset.

Kontrol efter 25. oktober

Læs mere i Instruks 3 afsnit 11.1, hvis du er på kontrol af en mark ansøgt til miljø- og klimavenligt græs med omdriftsgræs efter 25. oktober, og aktivitetskravet ikke er opfyldt.

Læs mere i Instruks 3 afsnit 10.1, hvis du er på kontrol af en mark ansøgt til miljø- og klimavenligt græs med permanent græs efter 25. oktober, og aktivitetskravet ikke er opfyldt.

Læs mere i Instruks 4 afsnit 6.17, hvis marken også har tilsagn om Økologisk Arealtilskud.

6. Forbud

6.1 Forbud mod jordbearbejdning

Plantedækket må ikke brydes i ansøgningsåret. Det vil sige, at plantedækket ikke må pløjes eller harves eller på anden måde ødelægges i perioden fra 1. januar til 31. december.

Det er dog tilladt undtagelsesvist at foretage en græsmarksharvning, der er en overfladisk behandling af plantedækket, med en græsmarksharve. En græsmarksharvning udjævner muldvarpeskud, fjerner vissent græs og fremmer dermed plantevæksten. Det er også tilladt at strigle og efterså med græs ved brug af skiveskær på berørte dele af marken, samt at foretage nedfældning af gylle. Det må ikke ske ved at pløje, harve eller jordbehandle på andre måder, der varigt ødelægger det eksisterende plantedække.

Du skal kontrollere, om arealet er jordbearbejdet. Konstaterer du på kontrollen, at plantedækket er brudt, skal du underkende arealet med følgende observation i IMK:

- Plantedækket på arealet er destrueret mekanisk, kemisk eller biologisk i ansøgningsåret (19.1.2)

Husk, at skrive i bemærkningsfeltet til observationen, hvorfor plantedækket ikke er opretholdt. Marken skal ikke til efterkontrol.

6.2 Forbud mod nedvisning

Plantedækket må hverken mekanisk, kemisk eller biologisk destrueres i ansøgningsåret. Det vil sige, i perioden fra 1. januar til 31. december.

Du skal kontrollere, om plantedækket er opretholdt. Konstaterer du på kontrollen, at plantedækket er ødelagt, skal du underkende arealet med følgende observation i IMK:

- Plantedækket på arealet er destrueret mekanisk, kemisk eller biologisk i ansøgningsåret (19.1.2)

Husk, at skrive i bemærkningsfeltet til observationen, hvorfor plantedækket ikke er opretholdt. Marken skal ikke til efterkontrol.

6.3 Solceller

Der kan ikke opnås tilskud til miljø- og klimavenligt græs på arealer, hvor der er opstillet solceller. Dette gælder også for arealer, hvor der etableres solceller i løbet af kalenderåret, hvor der er søgt tilskud til miljø- og klimavenligt græs.

Fra 2024 indgår arealer, hvor der er opstillet solceller, ikke i korttemaet "Miljø- og klimavenligt græs" i IMK. Der kan kun søges om tilskud til miljø- og klimavenligt græs på arealer der ligger indenfor dette korttema.

Hvis du på et kontrolbesøg konstaterer, at der er solceller på et areal, som indgår i korttemaet, skal du oprette følgende observation i IMK, på arealet med solceller som overlapper med korttemaet:

- Solceller på arealet (3.1.15)

Observationen slår ikke igennem på grundbetaling.

Der kan ikke opnås tilskud til miljø- og klimavenligt græs på arealer mellem solcellerne.

7. Sammenhæng til andre ordninger

Tilskud til miljø- og klimavenligt græs kan kombineres med:

- Grundbetaling
- Ø-støtte
- Økologisk Arealtilskud
- Bio-ordningen økologisk arealstøtte (basisstøtte og tillæg)

Kontrollen af overlap foregår administrativt og er ikke en del af arealkontrollen.

7.1 Småbiotoper

Op til 20 % af marken kan udlægges som småbiotop under grundbetaling og fortsat få tilskud til miljø- og klimavenligt græs. Læs mere om småbiotoper i Instruks 2 afsnit 2.1.

Småbiotoper ansøgt til GLM 10 eller biodiversitet og bæredygtighed kan ikke kombineres med tilskud til miljø- og klimavenligt græs.

8. Retsgrundlag

Reglerne af betydning for tilskud til miljø- og klimavenligt græs findes i følgende forordninger, love og bekendtgørelser:

8.1 EU-regler

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 (CAP-planforordning).

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013 (Den horisontale forordning).

Kommissionens Delegerede Forordning (EU) 2022/1172 af 4. maj 2022 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem i den fælles landbrugspolitik og anvendelse og beregning af administrative sanktioner i forbindelse med konditionalitet.

Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2022/1173 af 31. maj 2022 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 for så vidt angår det integrerede system for forvaltning og kontrol under den fælles landbrugspolitik.

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2024/1468 af 14. maj 2024 om ændring af forordning (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 for så vidt angår normer for god landbrugs- og miljømæssig stand, ordninger for klimaet, miljøet og dyrevelfærd, ændringer af strategiske planer under den fælles landbrugspolitik, revision af strategiske planer under den fælles landbrugspolitik og fritagelser fra kontrol og sanktioner.

8.2 Danske regler

Lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.

Bekendtgørelse nr. 1297 af 29. november 2024 om tilskud til bio-ordninger for 2025

Bekendtgørelse nr. 1357 af 3. december 2024 om konditionalitet og social konditionalitet for 2025

Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2024 om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv

Bekendtgørelse nr. 1295 af 29. november 2024 om grundbetaling m.v. til landbrugere for 2025

Bekendtgørelse nr. 1602 af 28. december 2022 om kundgørelse af Landbrugsstyrelsens kort med senere ændringer

Bilag 1 – Afgrødekoder I

Afgrødekoder, som godkendes til bio-ordningen miljø- og klimavenligt græs. Disse afgrødekoder gælder både de to år før ansøgningsåret og i selve ansøgningsåret.

Tabel 13.4: Græsmarksplanter, omdrift.

Afgrødekode	Afgrødenavn
170	Græs til fabrik (omdrift)
172	Lucernegræs, over 25 % græs til slæt inkl. eget foder
174	Kløvergræs til fabrik
260	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælplanter (omdrift)
261	Kløvergræs, over 50 % kløver (omdrift)
262	Lucernegræs, over 50 % lucerne (omdrift)
263	Græs uden kløvergræs (omdrift)
264	Græs og kløvergræs uden norm, under 50 % kløver (omdrift)
266	Græs under 50 % kløver/lucerne, ekstremt lavt udbytte (omdrift)
267	Græs under 50 % kløver/lucerne, meget lavt udbytte (omdrift)
268	Græs under 50 % kløver/lucerne, lavt udbytte (omdrift)
270	Græs til udegrise, omdrift
284	Græs med vikke og andre bælplanter, under 50 % bælplanter
285	Græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver (omdrift)
306	Græs i omdrift, uden udbetaling af økologi-tilskud
483	Skovlandbrug med græs i omdrift

Tabel 13.5: Græsmarksplanter, permanent.

Afgrødekode	Afgrødenavn
250	Permanent græs, meget lavt udbytte
251	Permanent græs, lavt udbytte
252	Permanent græs, normalt udbytte
255	Permanent græs, under 50 % kløver/lucerne
256	Permanent kløvergræs, over 50 % kløver/lucerne
257	Permanent græs, uden kløver
259	Permanent græs, fabrik, over 6 tons
272	Permanent græs til fabrik
274	Permanent lucernegræs over 25 % græs, til fabrik
276	Permanent græs og kløvergræs uden norm, under 50 % kløver
278	Permanent lucerne og lucernegræs over 50 % lucerne
279	Permanent kløvergræs til fabrik
286	Permanent græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver
287	Græs til udegrise, permanent

305	Permanent græs uden udbetaling af økologi-tilskud
482	Skovlandbrug med permanent græs
488	Hønsegård, permanent græs

Bilag 2 – Afgrødekoder II

Tabel 13.6: Afgrødekoder, som godkendes som græs to år før ansøgningsåret til bio-ordningen miljø- og klimavenligt græs. Det vil sige i 2022, hvis der søges om tilskud i 2024.

Afgrødekode	Afgrødenavn
236	Græs med kløver/lucerne under 50 % bælgplanter (omdrift) efterårsudlagt i vinterkorn til grønkorn
237	Græs med kløver/lucerne over 50 % bælgplanter (omdrift) efterårsudlagt i vinterkorn til grønkorn